

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Incipiens ab exordio Imperij Arcadij & Honorij Augustorum, Anno Domini
CCC. XCV. perueniens vsque ad CCCC. XL. continet annos XLV. ita
dispositus, vt commodè sextus tomus à S. Leone Magno Pontifice Maximo
inchoetur

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 425. Caelestini Pap. Annus 2. Theodosii. 18. Valentin. 1.
Impp.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14566

Theod. 18.
95.

periculerat Antiochie docere populum. testatur id quidem ipse in epistola ad Diocorum Episcopum Alexandrinum.

IESV CHRISTI

Annus 425.

CELESTINI PAP. THEODOSII S. IMP.
ANNUS 2. VALENTINI I.

I.
VALENTINVS AVGVSTVS.

b Prosper in Chron. c. Secret. l. 7 c. 24.
c. Martell. in Chron. c. Secret. l. 7 c. 25.

II.
Socrate l. 7 c. 17.
DIVINA VIRTUTE SUPERATVR IOANNES ET OCCIDENTVR.

III.
FILIAS THEODOSII GRATIA RVMACTIONE.

IV.
Pr. 10. Chr. v. AETIVS POTENS HVNNO RVME EXERCITV.

SEQUENS annus Domini quadringentesimus vigesimus quintus, Consulibus Theodosio Aug. vndecies & Valentiniano Caesare eius consobino, Occidentali Imperio felix illuxit: cum, extincto Ioanne tyranno, reddita pace, ipse Valentinianus à Theodosio Augustus est appellatus, vt S. Prosper b. Socrates & Marcellinus d. testatur. Id autem hoc anno contigisse, die vero decimo Kalend. Nouembri, idem Socrates tradit, qui addit, videntem ipsam Valentinianum Constantinopolim, egritudine detentum fuisse Thessalonice, accepisseque eibi per Helionem Patricium à Theodosio Imperij coronam. Verum hæc de morbo euenisse anno superiori, ex eo redditur exploratum, diliquet hoc ipso anno eundem Valentinianum Augustum mensè Iulij fuisse Aquileia, vni rescripta ab eo ibi data declarant, de quibus agemus inferius.

Sed quomodo se habuerit Ioannis tyranni exitum, à Socrate describuntur ponimus: *Aspa* (inquit) *isium Ardarium, cum & patrem à tyranno comprehensum, & infinitos barbarorum copias ad auxilia tyranno ferenda accepisse, certis factis esset, cum in incertis armis erat, quid esset. Itaq; prece p̄ Imperatoris illo tempore in am plurimum momenti habuisse, constabat. Nam Angelus Dei in habitu & forma p̄santi discemitur in eis Aspari se prebuit, & per signum Rucina adiacens (in ea namque ciuitate tyrannus commoratus, ducem Ardarium tenuit) copias eius deduxit, quæ via nemo unquam iter fecisse commemoratur. Deus igitur, quæ transiri non poterat, transitum Aspari patefecit. Ille tum copis per flagnum, cuius aqua diuina ope penitus exarsisset, transiit, portæ ciuitatis, quas aperta ostendit, ingressus, tyrannum opprimuit.*

Quo tempore etiam Imperator sanctissimus (cuiusmodi Circensibus peragenti significatum est, tyrannum à medio sublatum esse) suam eximiam erga Deum pietatem perficere declarauit. Sic enim populum affatur: *Relictis his oblectamentis, ad hæc potius (si videtur) nos referamus, & ad ecclesiam profecti preces Deo, quibus illi pro tyranno ipsius in manu occisæ gratias gratias, p̄fundamus. Quæ tunc dixisset, non modo spectaculis suis & positus fuit, verum etiam omnibus illis neglectis, per medium Circum, vna voce gratiarum actionem pariter cum Imperatore decantantes, inuenit, rebusque ad ecclesiam Dei contulerunt. hæc Socrates: qui caute quidem atq; prudenter facta hæc non à Paris ducis virtuti, sed Imperatoris religioni esse accepta ferenda, docet. Et enim constat, tum Ardarium, tum Aspatem eius filium militie magistro, cetera fuisse Arianos, de quibus inferius pluribus dicendum erit. Hic finis tyranni, qui Imperij sui primordia ab imminutione Ecclesie iurium est auspicatus. Vides, quomodo Spiritu Dei flante, bulla tumens repente dirupta est.*

At non hic finis belli, siquidem post extinctum Ioannem tyrannum, conflegendum etiam fuit cum Actio fortissimo duce, sub se habente sexaginta milia barbarorum, quos fuisse Hunnos, Prosper affirmat. Sed pugnatum est, & vtrique ex de peractis, sic res inter eos compolite sunt, vt Actius auctus Comitatus dignitate, ab Imperatore reciperetur; Hunni vero aut donati, ad propria remitterentur. Sic igitur Dei ope factum est, vt maximus Orbis motus breui temporis spatio sedatus fuerit, extincto nequissimo Imperij perduelle, & barbaris, qui vocati fuerat in Italiam, abique provincialium damno pacifice abire iussis, Gallia Placidia Angusta cum Valentiniano filio Augusto in Italia summa pace regnabat. Quorum quidem felicitatis hoc tempore præ grande cultum aureum numisma hic tibi formis reddendum putauimus, in cuius altera par-

te Valentinianum Augustum habes, dextera volumen (vt creditur) Euangelij, sinistra super globum geminam crucem margaritis ornatum tenentem: altera vero partem tuas ipsam Placidiam Augustam, dextera crigentem, quæ oppressa à tyranno iacebat, Italiam; sinistra vero gemmatam crucem gestantem, cuius potentia Occidentale Imperium, post Honorij obitum à tyranno præceptum, abique vilo ferme negotio receperit.

Verum hæc omnia (vt dictum est) præci omnes historici Theodosij pietati tribuerunt, qui ob Catholice religionis patrocinium tot tantaque à Deo beneficia consecuti meruit, dum piis sanctisque operibus diuinum sibi munus conciliauit, vt ipsius exordio exortæ tyrannidis ante animi superiores abunde satis diximus: quibus plane iungenda sunt, quæ idem Theodosius Imperator, huius quoque anni exordio, ac deinceps pro Christiana religione decreta sanciuit; vnde & ad prospera cuncta gerenda Diuinitatem reddidit sibi propitiam. Mensis enim Februarij ipsi Kalendis ad Asclepiodotum PP. ita scripsit de sacris festis diebus religiose sancteque absque spectaculorum impuritate seruandis:

Domino, qui septimana totius primus est dies, & Natale atque Epiphaniarum Christi, Pascha, & in Quinquagesima diebus quamdiu caelestis lumen Laucri innotuit, tanta nouam sancti baptisimi in eam vestimenta reseruant, quo tempore & memoratio apostolica possessionis totius Christianitatis magistra à cunctis rite celebratur: omnium Theatrorum atque Circensium voluptate per vniuersas vrbes eandem populis denegata, tota Christianorum ac Fidei mentes Dei cultibus occupentur. Si qui etiam ludæi impietatis auerentia, vel hostis Persecutionis erroris & insania detinentur, aliud esse supplicacionum nomen recipere aliud voluptatum. At ne quis existimet in honorem nominis nostri, veluti maiore quadam Imperialis officij necessitate obelli, & nisi diuina religioe interupta, spectaculis operæ præferat, eundem sortitu sibi nostræ serenitatis ostentat, immo circa nos de uoluptatibus ostendit, quam solent: nemo ambigat, quod tunc maxime in infirmitudine nostræ ab humano genere desertit, cum virtutibus Dei omnipotentis ac meritis vniuersi obsequium Orbis impendunt. Dat. Kal. Februarij. Constantinopolis, Theodosio A. X. I. & Valentiniano Cæs. Cæs. hæc idcirco, quod in spectaculis coronare ioleret imagines Imperatorum, & fauilit eas acclamationibus, profectis; quibus quidem ob propensiores diuinum cultum festis diebus exhibendū, Imperator volens libensque cedere voluit. Qui autè præcipui festi dies essent apud Christianos, & celebriori honore recepti, eadem sanctione significauerunt.

Sed & Valentinianus pro acceptis adeo insignibus à Deo muneribus, pro gratiarum actione plas valde hoc anno sub illdem Consulibus edidit sanctiones: adeo vt nihil sibi antiquius huic usum fuerit, quã vt ea, quæ Ioannes tyrannus abtulerat, priuilegia Ecclesie conceisset, illibata seruanda debere, edita sanctione, cunctis redderet manifestum, ita rescribens ad Georgium Proconsulem Africae:

Priuilegia præterita in legum, Ecclesie, sine clericis delata, seruetur, & Dat. prid. No. Iulij. Aquileia, D. N. Theod. Aug. XI. & Valentin. Cæs. Cæs. & ad Bassium Comitem Rerum priuatarum idem hæc mensis Odobris I:
Priuilegia Ecclesiarum omnium, quæ seculo nostro tyrannus immederat, proinde de uotione reuocamus: scilicet, vt quæquid à diuina Priuilegia constitutum est, vel quæ singulis quique aduersitas pro causis Ecclesie iusticia imperant, sub pena sacrilegij, nequa subdita aternitate seruentur. Clerici etiam, quos inuicem ad sacrosanctos iudices debere delatus, inuicemque præsumptor excoerent, Episcopali audientia referantur. Fati enim non est, vt diuini muneris

Vertical marginal notes on the right side of the page, including references to 'Theod. 18.', 'C. 17.', 'C. 24.', 'C. 25.', and other page numbers.

mi. sibi e. imperialium fecerat... abique armis omnes illos contumplecit... dicitur. 7. f. 4.

VIII. Vidisti, lector, quae inuoluit Imperij & iurium Ecclesia... Dux BARBARVM EVLAINE LVTVS.

IX. Quod insuper tyranni fauore, haereticis atque f. h. s. n. a. r. i. c. i. qui antea legibus Honorij religiofilissimi Imperatoris... Ezech. 32.

X. Omnes haereses, omnesque per fidem, omnia schismata, superstitiositates, omnesque per fidem, omnia schismata, superstitiositates... g. Theod. l. 1. c. 36.

XI. Mani, haereticus, sine schismate, nisi huius emendatio... h. Niph. l. 1. c. 7.

BARBARI IN THEODOSIUM CONSISTENTES A DEO PVNITI. Annal Eccl. Tom. 5. Aa g. Alan

abique armis omnes illos contumplecit... dicitur. 7. f. 4.

XII. Tyranni necem barbari, quos ille ad auxilium filii... Dux BARBARVM EVLAINE LVTVS.

XIII. Sed hic aduerte, ne ex tempore sedis Procli Episcopi... g. Theod. l. 1. c. 36.

XIV. Porro quem Socrates Coghnam appellat, Theodoretus... h. Niph. l. 1. c. 7.

XV. Theodoretus igitur vna cum Socrate ludibus celebrans... Annal Eccl. Tom. 5. Aa g. Alan

dicitur. 7. f. 4. XII. c. Socrat. l. 7. f. 42. Dux BARBARVM EVLAINE LVTVS. Ezech. 32. XIII. XIV. g. Theod. l. 1. c. 36. h. Niph. l. 1. c. 7. XV.

Theod. 18. c. 36.
XVI.
THEODO-
SILADMI-
RANDA
ERGA RE-
LIGIO-
NEM OB-
SERVAN-
TIA.

III
b Nicoph.
fol. c. 2.
c. Nab. c. 4.

XVII.

d. l. u. g.

c. Vit. Pat.
part. 1. c. 14.
de humil.

XVIII.
THEODO-
SIVS CON-
VENITA
NACHO-
RETAM

XIX.
ATTICI
EPISCOPI
CONSTAN-
TINOP.
OBIFIS.
S. Socr. 17.
c. 15.

grascentes absque suorum sanguinis effusione compresserit, ne tem verbis tantum agere videretur. factis eam ipsam confitemans, narratae a nobis de Rege barbarorum, cum suis fulmine extinctis historice illa perpetua memoria digna praemittit: Quamquam (inquit) iste Imperator multo alio virtutibus eximio decoratus erat, clementia tamen vel maxime mansuetudine animi tranquillitate, qua nullis procelis agitari poterat, sile animus suorum & spectata excellens: cuius rei certissimum argumentum ostendamus.

Vir quidam vicin excelsiorum affinis, animo paulo audacior proditus, ad Imperatorem eiusiunquam presentia gratia accedit. Quod cum scopus fuisset, Imperatori Ecclesiastica inter dicitur communiione; vinculoque Ecclesie irimico, divedit. Imperator autem fide cum primis excellens, ad Palatium veniens, cum tempus instaret conuicti, & omnes conuicti adessent, dixit se non prius capturum cibum, quam Ecclesia vinculo iularetur. Proinde vnum ex familiarissimis ad Episcopum mittit, vt potestatem faciat ei, qui ipsum ligauerat, vinculo soluendi. Cum autem Episcopus respondisset, non del ex cuiusquam vinculo admittit, significassetque cum solutum esse: non tamen solatione illa contentus fuit, donec illa, qui eum ligauerat, magno cum labore conquisitus, conuentioni illam resistit. huiusmodi erat Imperatoris erga leges diuinas fides, hanc Theodorus us, itemque Nicephorus, & alij illud fortasse ex infirmitate sanctae fororis Theodosius mente versans de ferus Dei dictum e: Qui benedixerit tibi, benedictus erit: & qui maledixerit, erit maledictus.

Sed tantam animi Theodosij cum religione demissionem aliquid nihilum prudens seculopolitatem seu suspitionem dixerit, & fortasse damnari verum scias eam odoratum esse Deum (vt verbis diuinae Scripturae viar) in odorem salutatis: quod palam omnibus fecit, dum religionis eius iutulu praestitit, quae omnem humanum capium excederet, rependens & remonens opus illud mensura conferta, cogitata, & superestruente, dum abiq; armis inmanissimos fortissimisque barbaros debellauit, vt (sicut suo canonic occinuit Debora d) de caelo pugnatum sit contra eos. Cum e contra videre saepe contigerit, Christianos principes parui facientes censuras Ecclesiae, & Ecclesiastica iura calcantes, robustissimos licet parant exercitus, atque classibus mare repleant, aduersante illis Deo, omnium incedam fecisse, non hostibus tantum pognantibus, sed ipsi etiam elementis in vitionem violatae religionis exurgentibus, & sacrarum legum contemptum ac Dei ministrorum oppressionem vlciscentibus. Vnam & saeculum nostrum istiusmodi careret exemplis. Sed ad Theodosium rursus recurrat oratio, de quo in Vitis Patrum ista scribuntur:

Manebat quidam monachus Aegyptius in suburbano Constantinopolitane ciuitatis: & dum transiret Theodosius Iunior Imperator per illam viam, reliquit omnes qui in hostibus eius erant, & venit solus in cellam eius. & pulsans ad ostium monachi, aperuit ei monachus. Videns autem eum, cognouit, quia Imperator esset: sic tamen suscepit eum, tanquam vnam ex officio militantium. Cum ergo introisset, secerunt orationem, & sederunt. Cepit autem eum interrogare Imperator, dicens, quomodo fuit Pater in Aegypto. Et ille: Orans pro salute nostrorum, Imperator autem circumspicebat in cella eius, & quid haberet, & nihil ibi videret, nisi parum assortulam habentem modicum panis, & lagenam aqua. Et dixit ei monachus: Gusta modicum, & insudat ei panem, & misit oleum & sal. & manducauit: & dedit ei aquam libere. Dixit autem ei Imperator: Scis, qui sum ego? Et ille dixit ei: Deus te scit, quis sis. Tunc dixit ei Ego sum Theodosius Imperator. Ille autem statim adorans, salutans eum humiliter. Et dixit Imperator: Beati estu vos monachi, qui sic vitam vitam habetis: & non cogitatis de hoc saeculo, Veritatem dico vobis: quia licet in Imperio natus sim, nunquam tamen delictatus sum, sicut hadie papa & aqua: satum enim & libenter comedit. Et cepit ex tunc honorare eum Imperator. Senex autem egrediens fugit, & iterum venit in Aegyptum, haecenus ibi, atque de Theodosio factis.

Hoc eodem anno Atticus Constantinopolitanus Episcopus, cum aeger in Episcopatu annos viginti vnum, sexto Idus Octobris ex hac vita migravit, haec Socrates f. Sed utror itrepsit in assercum ab eo numerum annorum sedis Attici, nam non annos viginti vnum, sed tantum decem & nouem, menses septem, vnos diebus tribus sedisse, reuera

re peritur: nam idem ipse atque Sozomenus testantur, sedere cepisse anno Christi quingentesimo sexto, tertio Idus Martij & hoc anno, sexto Idus Octobris mortuus est. Vacauit Episcopatus vsque ad pridie Kalend. Martij, quibus ordinatus est Sifinnius g. Laudatur a Socrate Atticus, quod nomen Ioannis Chrylostomi in Ecclesia recitari iugiter, sed id factum est (vt suo loco diximus) precipiente, imo cogente Innocentio Romano Pontifice. Laudatur & a Cyrillo Alexandrino in epistolis ab eo scriptis contra Nestorium, quod insignis esset Orthodoxiae; quo nomine etiam a Caesate no Romano Pontifice praedicatur in suis Epistolis, vt in ea, quam ad Nestorium scripsit, vbi eiusmodi eum extollit elegio: Resit (inquit) sancta memoria Atticus Christianum populum praedecessor (nempe Ioannis Chrylostomi) exemplo & sacros legos persecutus est errores haeticorum, haec ipse. Inter alias veto res ab Attico laudabiliter gestas, recitat Socrates b Sabbatians schismaticis vetuisse, ne posturum auctorem Sabbatum defunctum colerent, vt laudum, sublaro eius opera clanculo Sabbatij corpore cespultura.

Sed & in eo Atticus maiore laude dignus habitus est, quod Pelagianorum legationem confutauit atque relicit: quod egegium facinus S. Prosper in his praedicat veribus:

Quid loquar & curam, magna quam gessit in vrbis Constantinopoli, docto bonus ore sacerdos Atticus, antiqua legatos haeticorum Confutando fuit: De qua tunc impia corda Quamuis se obdulo regeret velamine forma Iudicij, & tacita tulerint tormenta epulsa.

Sed & S. Augustinus k, dum agens contra Iul' animum, affirmat Pelagianam haesim fuisse damnatam Constantinopolitani, Attici Episcopi praeconia celebravit. testatur hoc ipsum etiam Caesilius Papa in Epistola ad Nestorium l. Quoto autem anno Attici sedis haec facta sint, cum haud satis exploratum haberi possit, hic ad fixem eius vite quasi otmenum sepulchrale appofuisse, lat est.

Praedicatur a Socrate idem Attici erga pauperes munificentia: idemque recitat eiusdem Epistolam perbreuem ad Calliopium Ecclesiae Nicenae presbiterum, cum ei dedit aureos erogandos in pauperes: qua praecipit, illorum pauperum habendam esse postimum rationem, qui mendicare erubescunt; addens, nec ab accipiendo egentes esse excludendos haeticos, cum videlicet opus habent naturae necessitatis, sic enim se habet:

Calliope Atticus in Domino saluter. Cetero quidem factum sum, iustitias in vestra vrbis fame opprimi, pro amque eleemosyna. Cum infinitis dico, interligo multitudine, cuius certum numerum ostenderet nequeo. Quoniam igitur numerum pecunia ipse ab eo accipi, qui diuitias large & quasi plena manu, qui eos probe administrant, suppediat: vsque venit, vt nonnulli egestate premantur, quo aq; qui opes habent, casu, ista nimia largiuntur, penitus explorati sint: tu frater carissima istos trecentos aureos a me accipe, eosque in pauperes, vt volueris, impende: veli autem in eos conferre, non qui ventru causa quasi mercaturam per totum vita tempus mendicando exerent, sed qui mendicare erubescunt. Neque in hac offi. g parte vllam scilicet religionis cuiusquam rationem ducas, neque porro respectum ad eos, qui a nobis in fide sententia dissentiant, habeas: sed in illud vnum incumbas, vt qui fame cruciantur, eos alimenu sustineas, haecenus Attici Epistola.

Quod autem in erogandis elemosynis nullam vult habere rationem cuiuslibet sectae haeticorum, sed omnibus tribui indigentibus: accipe, quae de his accuratus S. Gregorius scribat in Epistola ad Ioannem Episcopum Ruenum: De hoc, quod dicitur in ensa ciuitati Senori schismatici elemosynam esse mittendam: idcirco vestra fraternitas sentit, quia quae contra nos in Palatum praemia mittat, ignorat. Quae si non transmitteret, nobis considerandum fuit, quia miseris ordis primo Edictibus, & postea Ecclesiae hostibus est facienda. Iuxta quippe est ciuitas Phannum, in qua multi captiui sunt, ad quam ego iam transiitio anno transmittere volui, sed inter hostes meos non praesumpsit haec Gregorius de his, quae ad Attici lpeant Epistolam. Porro eidem Attico tantum tribuit Socrates, vt diem

obitus

SV
13

XXIII.

1. 2. de h. d. A. C. Theod. QUID DE PRO- FESSORI- BUS LITTE- RARUM.

h. 2. de pro- f. C. Theo- do.

I.

1. 2. de h. d. A. C. Theod.

SINNIVS EPISCOP. CONSTAN- TINO- B- LIGITV.

II.

1. 2. de h. d. A. C. Theod.

obitus sui praevia et postea affirmet. Atque de Attico haec tenet. Contigit autem post eius mortem sedem Constantinopolitanam vacasse usque ad annum sequentem. Aegemus suo tempore de eo, qui in locum ipsius substitutus est Sifinnius pridie Kal. Martij.

Hoc eodem anno Theodosius Imper. adiecit animum, ut gymnasium litterarum Constantinopoli in meliorem formam reforesceret: veniente in primis, neminem publice docere, aliove in loco scholas litterarias appetere, quam qui probati essent, & ad hoc ipsum munus delecti, eodemque in Capitolij auditoris profiteri debere. Locus iste inftar veteris Romae a Constantino Constantinopoli erectus fuit, & Capitolij nomine (ut loco dictum est) insignitus, rei litterariae exercendae adscriptus. Porro profectum namentum edita sanctione ita voluit definitum a: *Habere (inquit) auditorium specialiter nosstrum, in his primis, qui Romana eloquentia doctrina commendat, Oratores quidem tres numero, decem vero Grammaticos. In his etiam qui sa. undia Graecitatis polere noscuntur, quinque numero sint Sophistae, & Grammatici aequi decem. Et quantum non his artibus tantum adolescentiam generosam optamus institui, profundioris quoque scientiae atque doctrinae memorem in iustis sociamus auctores. Vnumque tur ad unguis lateris volumus, qui philosophiam arcanam rimetur, duos quoque qui iuris ac legum formulas pandant. Itaque vnicuique loca specialiter deputata assignari faciat tua sublimitas, ne discipulis suis inuicem possint obstruere, &c. haec quidem hoc anno, tertio Kalendis Martij. Idus vero eiusdem mensis aliarum edita sanctione h. eos, qui diutius in eadem functione meruissent, Comitum ordinis primi dignitate idem Imperator honorare voluit, hoc scilicet, Gregorum Grammaticorum Helladium & Syrianum, Latinorum Theophilum, Sophistarum Martinum & Maximum, Iurisperitorum Leontium: eodem quoque honore ceteros exornandos fore, cum viginti duorum annorum cursum docendo compleverint. haec quidem hoc anno laudabiliter Theodosius editis sanctionibus statuit.*

I E S V C H R I S T I
Annus 426.

CAESTINI PAP. THEODOSII 19. ANNO 3. VALENTIN. 2. IMPP.

NOVO Consulatu eorumdem Imperatorum, Theodosij duodecimo, & Valentiniani secundo, nouis incipit annus: quo nouus Episcopus Constantinopolitanam sedem Sifinnius suscepit administrandam: de cuius electione ita Socrates: *Post mortem Attici de Episcopo eligendo vehementer certatum est, dum aly alium in eo honoris gradu collocare laborarent. Nam Philippum presbyterum nonnulli, atq; Proclum, qui etiam presbyter fuit, cupiebant: sed populus vniuersus communi consensu Sifinnium designari desiderabat: qui quidem presbyter quoque fuit, non tamen in illa Ecclesia intra urbem Constantinopolim ordinatus, sed in Elaea, suburbio eiusdem ciuitatis, quod e regione illius situm est (in quo quidem loco dies festus Ascensionis Saluatoris ab vniuerso populo Constantinopoli anno celebrari solent) sacerdotij dignitatem sortitus. Omnes iam desiderio illius ad Episcopatum honoris expectandi tenebantur: tum quod ob singularem pietatem peritioribus suis: tum potissimum quod pauperes supra quam eius sacri rases ferebant, fouere, sustinereque laborauit. Itaque laicorum studium salis superiore, Sifinnius quoque ordinatus est pridie Kalend. Martij, Theodosio XII. & Valentiniano Minore Augusto secundum Cons. haec Socrates. Commendat pariter Sifinnium Matcellinum, eumque virum sanctae simplicitatis & simpli eis predicat sanctitatis, quem hoc ipso anno creati dicit. Sed quod praeter ceteris altissimum est, eumdem Sifinnium summis laudibus ornatum Caestinus Romanus Pontifex in Epistola ad Nestor. Am. de qua suo loco dicendum.*

De Philippo autem competitore, qui repulsus est ab eo Historiam Christianaem esse scriptam, tradidi verbis istis Socrates: *Postea Philippum presbyter, quoniam Sifinnium sibi pra-*

latum videbat, illum ordinationem grauius perstrinxit in opere ab ipso edito, quod Historiam Christianam inscripsit: qui dum & Sifinnius, qui episcopus ordinatus erat, & Episcopus, qui eum ordinauerat, & laico vel maxime obstruere studet, ea dicit, quae mihi (quoniam illum, qui tam inconfidit ac in summodum verba litterarum proferre ausus est, ad modum improbo) scriptis mandare non est animus. De illo ipso tamen non erit, mea quidem sententia, alienum pauca hoc loco differere. Philippus Sydaortus fuit: haec quidem est ciuitas Pamphilia, in qua etiam Theophilus Sophista natus dicitur, cui Philippus se cognatum esse gloriatus est. Hic Philippus cum esset diaconus, totum Episcopi consuetudinem, quae multum vsus est, im- pulsus, in studij litterarum permultum operam & laborem collocauit, multosque & varios cuiusque generis libros in vnum collegit, atque Asiaticum dicendi genus studiose imitatus multa conscripsit. Et quo Iuliano Imperatori libris reselleret, opus etiam, quod Historiam Christianam inscriberet, composuit, in quo triginta sex libros distribu- it: singulis libris compositis continens, adeo ut omnes simul prope mille numero sint: argumentum etiam cuiusque tomum ipsam tomum fore exequatur.

Hoc opus non Historiam Ecclesiasticam, sed Christianam inscripsit: multasque & varias in eo congegit materias, eo quidem consilio, ut se doctrina philosophorum non existeret fuisse declararet, quae propter praecipuos grammaticas, astronomicas, arithmeticas, & musicas crebro citat: quin etiam in ius, iuris, & alias res non magni momenti describit: vnde opus inflatum & pensum inania ostentationis factum est. Quare si quis ego iudico, neq; indolens, neq; doctus prodesse poterit. Quippe in docti insolentem illam & nimio artificio laboratam diuinationem, qua in eo est, animaduertere nequeunt: docti autem crebra eorumdem verborum repetitionem, qua in illo vsurpatur, condemnabunt. Ceterum quaeque de libro ipso pro arbitratu suo iudicium faciat: ordinem vero temporum, quibus res gerebantur, ab eo, onsum, in esse, auctore quidem affirmare. Nam temporibus Theod. h. j. commemoratis, ad tempora Athanasij Episcopi reuertitur: quod quidem ab illo sapissime factum est. Sed de Philippo factis, hucque Socrates: in cuius sententiam de historia eruditis omnes abesse, in e certum deducimus argumentum, quod Photius in Biblioeca sic de ea: *Historia Christiana Philippus Sydaes potius discipulis, quam historia est. Vixit tempore Procli & Sifinnij Episcoporum Constantinopolitanorum. Incipit ab illo. In principio creati Deus, &c. longe diuersus ab hoc fuit Philippus ille Amphipolites histosus, qui scripsit Rhodiacos libros obsecro, cuius meminit Suidas.*

Accidit autem inter haec, ut cum vacaret sedes Cyzicena, Sifinnius Episcopus Constantinopolitanus eidem praefecerit Proclum presbyterum Constantinopolitanum, Cyziceni vero Dalmatium monachum, qui & eam tenuit: cur autem non potius Proclus eam obtinuerit, hanc Socrates explanationem affert: *Hoc (inquit) a Cyziceni factum est, neq; illa illa lege qua iubet, ne quis Episcopus designetur a seque sententia & auctoritate Episcoporum Constantinopoli. Legem autem propterea neglexerunt, quod Attico soli (ut illi putabant) nominatim auctoritatem illam concederet. Proinde Proclus cum sua ipsius Ecclesiae administrationem non obiret, in Ecclesia Constantinopoli mansit, in quibus docendo permagnam laudem adeptus est, haec Socrates. Vides igitur, neque in ipso Hellegon: oius aliquid ex aliqua Synodo arcuente vendicasse sibi Episcopos Constantinopolitanos, sed Attico id tantum fuisse concessum, nescio cuius legis auctoritate.*

Idem Consulibus, Theodosius Imp. Dei auxilium aduersus barbaros atque rebelles tyrannos expectans, sicut anno superiori, ita & praesenti incessabili studio se erga Deum pro gratiarum actione piam exhibens, rursus noua edita sanctione, si quod vestigium esset idololatriae, penitus abolendum curauit, cum ita statuit: *Omnes scelera mentis paganae exterminanda hostiarum immolationis, damnandisq; sacrificijs, cateisque antiquarum sanctissimum auctoritate prohibitis, interdicens; cunctaque eorum sacra, templa, de ubra, si qua etiam nunc restant integra, praesepo magistratum destrui, collocaque veneranda Christianae religionis signa exari: praecipimus. Scientibus vniuersis, si quibus huius legi quod competentem iudicem idoneis probationibus illis esse constiterit, etiam morte esse multandum. Dat. XV. III. Kalend. Decemb. CP. Theodosio XII. & Valentin. II. * Co. ff. Penes Phoenices namque etiam tempore patris eius Atacidi Imp. inualuisse*

DE PHILIPPO ET EIVS HISTORIA.

III. PHILIPPI SYDITAE HISTORIA QVALIS.

VI. PROCLUS ERVSTRA ORDINATVS EPIS. CYZICE- NSIS. c. Socr. lib. 7. cap. 28.

V.

El. vit. de Pagan. C. Theod. LEX THEODOSII ADVERSVS IDOLOLATRAS.

* III.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN